

Міністерство охорони здоров'я України
Національний університет охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення вченої ради

Протокол від 16.06 2021 р. № 6

Заступник голови вченої ради

Чл.-кор. НАМН України,

професор Юрій ВДОВИЧЕНКО

Система менеджменту якості освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

**«ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ТА БЕЗПЕКА»**

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 2-3

Лекції – 6

Практичні заняття – 4

Самостійна робота – 80

Індивідуальне завдання (1) – 2 семестр

Залік – 1 (3 семестр)

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Робочу програму навчальної дисципліни «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека» розроблено на основі освітньо-професійної програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Відповідальна за розробку доктор наук з державного управління, професор Н.Г.Діденко.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" – управління охороною здоров'я та публічного адміністрування протокол № 6 від 31.03.2021 р.

Завідувач кафедри _____ професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Навчально-методичної комісії НУОЗ України імені П. Л. Шупика

протокол № 4 від 11.06.2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	7
2. Зміст навчальної дисципліни.....	8
2.1. Структура навчальної дисципліни	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	9
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	11
2.5. Індивідуальна залікова робота	11
2.6. Орієнтовні теми самостійної домашньої роботи.....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	14
3.1. Методи навчання.....	14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь.....	16

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека» розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про підготовку магістрів у Національному університеті охорони здоров'я України освіти імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 1271 від 12 березня 2021 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу вибірових дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Навчальна дисципліна сприяє формуванню управлінської компетентності фахівців з публічного управління та адміністрування, здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, уміння приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує в собі знання юридичних, філософських, політологічних, соціологічних, економічних, психологічних, освітніх галузей.

Мета дисципліни: формування у магістрів навичок розробляти та реалізовувати варіанти управлінських рішень та одержання ґрунтовних теоретичних та практичних знань щодо процесу розробки і реалізації управлінського рішення з застосуванням наукових підходів, методів, технологій.

Завданнями дисципліни є:

- вивчення теорії розроблення і прийняття управлінських рішень;
- засвоєння методів та технологій розробки, аналізу та реалізації управлінських рішень;
- дослідження умов ефективності управлінських рішень;
- набуття навичок використання методів розроблення та прийняття управлінських рішень в професійній діяльності.

*У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню слухачами **компетентностями:***

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Соціальні навички (soft skills)

здатність логічно і критично мислити,
здатність самостійно приймати рішення,
креативність.

Програмні результати навчання:

Для поглиблення нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти:

знати:

основні засади розвитку інтеграційних процесів на території Європи та роль України в них;

особливості європейської демократії та управління у сфері політичного, економічного і соціального прогресу;

основні інститути ЄС, їх функції та інструменти управління в ЄС;

цілі, завдання, моделі регіональної політики, місцевого самоврядування в ЄС;

поняття та сутність глобального управління. параметри глобального управління, концепції глобального управління та їх зміст;

глобальні тренди публічного управління та їх вплив на публічну політику в Україні;

особливості демократії в сучасному глобалізованому світі;

основні моделі державного управління в зарубіжних країнах;

основні кризові явища та ситуації у сферах міжнародної та європейської безпеки, що є підставами для міжнародного та державного втручання з метою врегулювання ситуації;

інституційні засади державної політики національної безпеки, підходи, технології методи, способи реагування на загрози національній безпеці, методологічні засади конструювання технологій державного реагування на вказані загрози;

цілі, завдання, критерії, суб'єкти об'єкти та складові стратегічного управління у сфері національної безпеки;

уміти:

критично осмислювати проблемні питання розвитку європейської інтеграції;

здійснювати моніторинг та оцінку виконання завдань європейської політики інтеграції, зокрема втілення положень Угоди про асоціацію, вміти визначати мотиви та стратегічні завдання держави щодо розвитку відносин з ЄС;

застосовувати в практичній діяльності порівняльний аналіз демократії, захисту прав людини та управління в ЄС;

використовувати призначення європейських інституцій та програм для практичної діяльності в Україні;

використовувати можливості участі в європейських програмах мобільності, підтримувати європейські цінності;

представити отримані результати досліджень європейської демократії та належного врядування, брати участь у вирішенні проблем, пов'язаних з застосуванням європейського досвіду в Україні.

аналізувати розвиток процесів у сферах міжнародної та європейської безпеки, ідентифікувати проблеми та обґрунтовувати необхідність їх вирішення, добирати для цього необхідну та релевантну кількісну і якісну інформацію, робити обґрунтовані та неупереджені висновки на основі аналізу даних;

ідентифікувати мотиви та інтереси суб'єктів міжнародних відносин у процесі формування та впровадження заходів публічного управління та адміністрування у сфері забезпечення міжнародної та європейської безпеки;

готувати обґрунтовані пропозиції в проекти управлінських рішень, які мають за мету адекватну відповідь на загрози національним інтересам.

1.1. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 *змістових* модулів та наступних тем:

Змістовий модуль 1. Політика європейської інтеграції, міжнародне публічне управління

Тема 1. Європейська інтеграція, інструменти і принципи управління в ЄС

Тема 2. Демократія та захист прав людини в міжнародному та європейському політичному просторі

Тема 3. Основні напрями гуманітарної та соціальної політики, соціального прогресу в міжнародному та європейському політичному просторі

Тема 4. Європейський вибір України та основні напрями євроінтеграційної політики

Змістовий модуль 2. Глобальна, європейська і національна безпека

Тема 5. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки

Тема 6. Інституційні засади політики національної безпеки та співпраця України з НАТО

Тема 7. Методи реагування на загрози у сфері безпеки для захисту національної безпеки

2.3 МІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	всього	лекції	практичні	СР
Тема 1. Європейська інтеграція, інструменти і принципи управління в ЄС	12	2		10
Тема 2. Демократія та захист прав людини в міжнародному та європейському політичному просторі.	10			10
Тема 3. Основні напрями гуманітарної та соціальної політики, соціального прогресу в міжнародному та європейському контексті.	12		2	10
Тема 4. Європейський вибір України та основні напрями євроінтеграційної політики.	12	2		10
Разом за змістовий модуль	46	4	2	40
Тема 5. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки.	12	2		10
Тема 6. Інституційні засади політики національної безпеки та співпраця України з НАТО.	15			15
Тема 7. Методи реагування на загрози для захисту національної безпеки	17		2	15
Разом за змістовий модуль	44	2	2	40
Разом за дисципліну	90	6	4	80
Підсумковий контроль - залік				

2.2.Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять	
		Лекція	сам. робота
1	Тема 1. Європейська інтеграція, інструменти і принципи управління в ЄС 1. Теорії європейської інтеграції. Мотиви євроінтеграції та цілі ЄС. Основні періоди становлення і розвитку ЄС. 2. Інституційна та політична система ЄС. 3. Копенгагенські критерії. Політика розширення ЄС 4. Принцип субсидіарності в Є, спільні правові документи та європейський адміністративний простір.	2	10
2	Тема 4. Європейський вибір України та основні напрями євроінтеграційної політики 1. Політичний діалог Україна - ЄС. Угода про асоціацію. 2. Розвиток економічної інтеграції між Україною та ЄС. 3. Партнерство України та ЄС у соціальній і гуманітарній сферах. 4. Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління та місцевого самоврядування.	2	10
3	Тема 5. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки 1. Дослідження міжнародної безпеки в наукових теоріях. 2. Генезис та розвиток системи європейської безпеки. Європейська стратегія безпеки. 3. Діяльність ОБСЄ.	2	10
	Усього за навчальною дисципліною	6	30

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчального навантаження	
		Прак т	СР
1	Тема 3. Основні напрями гуманітарної та соціальної політики, соціального прогресу в міжнародному та європейському політичному просторі 1. Особливості європейської соціальної інтеграції. 2. Спільна європейська соціальна політика і стратегія зайнятості в ЄС. 3. Європейська політика дій проти соціальної ізоляції громадян, бідності. 4. Пріоритети ЄС у сфері освіти та молодіжної політики.	2	10
2	Тема 7. Методи реагування на загрози національної безпеки та основи стратегічного управління у сфері національної безпеки 1. Заходи (інструменти) державного реагування на загрози національній безпеці: політичні, дипломатичні, економічні, правові, військові, інформаційно-психологічні (ідеологічні). 2. Міжнародне посередництво та превентивна дипломатія, як технології врегулювання конфліктних ситуацій. 3. Операції по підтриманню миру (ОПМ). ОПМ примусового характеру. Поняття «Будівництво миру». 4. Методи реагування на загрози економічній безпеці. Особливості реагування на загрози економічній безпеці в умовах кризи. 5. Державне реагування на загрози інформаційній безпеці.	2	10
	Усього за навчальною дисципліною	4	20

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СР (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	40
2.	Підготовка до практичних занять	20
3.	Виконання індивідуальної залікової роботи	15
4.	Підготовка до заліку	5
Усього за навчальною дисципліною		80

2.5. Індивідуальна залікова робота

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань виконують слухачі магістратури спеціальності «Публічне управління та адміністрування» відповідно до навчального плану, затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухачів при виконанні науково-дослідної роботи.

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Слухач магістратури повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитись з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, вивчити практику організації діяльності публічних службовців;
- виконати в міжсесійний період отримане індивідуальну залікову роботу, подати його у встановлений термін для перевірки і захистити у викладача на консультації.

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань містить теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни. Варіанти теоретичних завдань задаються викладачем.

Для висвітлення теоретичних завдань слухачі магістратури повинні використовувати законодавчі акти, науково-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, публікації статистики, аналітичну інформацію органів управління.

Індивідуальна залікова робота є складовою дисципліни «Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень».

Час, потрібний для виконання індивідуальної роботи, складає 15 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної залікової роботи здійснюється слухачем відповідно до методичних рекомендацій.

Завдання

Підготуйте есе або презентацію за однією з обраних тем. Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції.

Технічні вимоги: есе: обсяг – до 10 стор., Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1, не менше ніж 5 позицій у списку літератури, коректне оформлення посилань, презентація – до 15 слайдів..

2.6. Орієнтовні теми індивідуальної залікової роботи

1. Інтеграційні процеси в Європі: етапи та особливості розвитку єдиної Європи.
2. Можливості і перспективи європейської інтеграції України.
3. Використання європейського досвіду врядування в Україні.
4. Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління
5. Основні форми участі громадян в країнах ЄС у вирішенні локальних територіальних проблем.
6. Виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в економічній сфері: результати та перспективи.
7. Виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в соціально-економічній сфері: результати та перспективи.
8. Рада Європи та Україна: підтримка, проблеми, результати.
9. Що змінив Brexit для Європи і України?
10. Боротьба з корупцією в країнах ЄС: які уроки має засвоїти Україна.
11. Співпраця між ЄС та регіонами України.
12. Зелена угода ЄС та Україна.
13. Стратегії розвитку «Індустрії 4,0» в країнах ЄС та Україні.
14. Чи зможе ЄС себе захистити: програми європейської оборони.
15. Як Україні знайти своє місце у кліматичній політиці ЄС.
16. Нова якість державного управління: який досвід ЄС має перейняти Україна
17. Європейська політика сусідства.
18. Участь України у програмі «Східне партнерство».
19. Захист прав людини як основа політичного управління в ЄС.
20. Роль громадськості в процесі європейської інтеграції.
21. Глобальні виклики міжнародній та національній безпеці.
22. Сутність та зміст основних концепцій міжнародної безпеки.
23. Україна в стратегічних концепціях НАТО.
24. Методи реагування на загрози національної безпеки.
25. Правові основи та принципи політики національної безпеки.
26. Заходи (інструменти) державного реагування на загрози національній безпеці: політичні, дипломатичні, економічні, правові, військові, інформаційно-психологічні (ідеологічні).

27. Міжнародне посередництво та превентивна дипломатія, як технології врегулювання конфліктних ситуацій.

28. Операції по підтриманню миру (ОПМ). ОПМ примусового характеру. Поняття «Будівництво миру».

29. Методи реагування на загрози економічній безпеці. Особливості реагування на загрози економічній безпеці в умовах кризи.

30. Державне реагування на загрози інформаційній безпеці

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

3.2. Рекомендована література

Законодавче і нормативно-правове забезпечення

1. Конституція України.
2. Закон. України «Про ратифікацію Угоди між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулюванням криз» від 6 берез. 2008 р. № 137–VI
3. Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII.
4. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 7 серпня 2015 р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>

5. Європейська хартія регіонального самоврядування: проект, прийнятий у червні 1997 року Конгресом місцевих і регіональних влад Європи // Медіаполіс. – 1998. – № 3.

6. Рекомендація № 48 (1998) щодо місцевої та регіональної демократії в Україні. Конгрес місцевих та регіональних влад Європи. V сесія. Страсбург, 26-28 травня 1998 року.

7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р «Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Співтовариством з атомної енергії і її державами-членами, з іншої сторони».

8. Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни», затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020

9. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. - http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu_ukraine/association_agreement/index_uk.htm

10. Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО від 9.07.97. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_002

11. Principles of Public Administration for European Neighbourhood Policy countries – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.sigmaweb.org/publications/principles-public-administr..

Навчально-методичні матеріали

1. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці / О. С. Власюк. К. : НІСД, 2016. 528 с.

2. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. : В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

3. Діденко Н.Г. Демократія і управління в ЄС: навчальний посібник. Маріуполь, 2016.. 235 с.

4. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К.: НАДУ, 2011. - Т.7: Державне управління в умовах глобальної та європейської інтеграції / наук.-ре. Кол: І.А.Грицяк (співголова), Ю.П.Сурмін (співголова) та ін.-2011.764 с.

5. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А.Грицяка та Д.І.Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.

6. Європейська інтеграція: навчальний посібник / за ред.: М.І. Макаренка, Л.І. Хомутенко. К.: Центр учбової літератури, 2015. 344 с.

7. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник// Н.Г.Діденко, І.Я.Тодоров, О.Р.Чугріна, О.К.Міхеева; за заг. ред.. Н.Г.Діденко. Донецьк: ДонДУУ, 2011.219 с.

8. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. 2-ге видання. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017 172 с.

9. Мальська М.П. Основи європейської інтеграції : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 320 с.

10. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів, слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» та системи підвищення кваліфікації державних службовців]: Колектив авторів; за загальною редакцією професора Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 592 с.

11. Соціальна політика і соціальне партнерство в ЄС: довідник / Н.Г.Діденко, І.Я.Тодоров, О.Р.Чугріна, О.К.Міхеєва / за заг. ред.. Н.Г.Діденко-Донецьк: ДонДУУ, 2012. 250 с.

Додаткова література

1. Біла книга. Європейське врядування. Комісія Європейських Співтовариств - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uri.org.ua/load/4-1-0-113>

2. Віднянський С. В. Об'єднана Європа: Від мрії до реальності: Історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу / Віднянський С. В., Мартинов А. Ю. ; Ін-т історії НАНУ. Київ, 2009. 376 с.

3. Глобальна та національна безпека: словник-довідник // уклад.: Г.П.Ситник, О.І.Пошедін, М.М.Шевченко, С.П.Завгородня, М.Г.Орел, за заг. ред.. Г.П.Ситника.К.: НАДУ,2016. 140 с.

4. Довідник НАТО. – Brussels: Office of information and press NATO, 2006. 386 с. <http://www.nato.int/docu/handbook/2006/hb-ukr-2006.pdf>

5. Європейська та євроатлантична інтеграція Transition book 2019

6. Європейський кодекс належної управлінської поведінки [Електронний ресурс]. Люксембург: Офіс офіційних публікацій ЄС, 2005. 13 с.: <http://civic.kmu.gov.ua>

7. Засади національної безпеки України: підручник / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський; Інститут проблем національної безпеки. Київ: Інтертехнологія, 2009. 272 с.

8. Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки: монографія / Інститут соціальних наук; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова; Колектив авторів, за заг. ред. І.М. Ковалю, О.І. Брусиловської. Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2016. 412 с.

9. Мільчарек Д., Барбурська О. Східний вектор зовнішньої політики ЄС: здобутки та проблеми / Д. Мільчарек, О. Барбурська; наук. ред. Б. Гудь, М. Микієвич / пер. з пол. А. Дідух, Р. Гудью. Львів : Растр-7, 2016. 156 с.

10. Основи національної безпеки України: навч. посіб. / Смолянчук В.Ф., Деменко О. Ф., Прибутько П. С. К.: Паливода А. В., 2017. 140 с.

11. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика. Монографія / [Ф.В. Саганюк, В.С. Фролов, О.В. Устименко, М.М. Лобко та ін.] К.: Академпрес, 2017. 180 с.

12. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2011. 790 с.

13. СПІВПРАЦЯ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ: ЯК ЗРОБИТИ УГОДУ ПРО АСОЦІАЦІЮ БІЛЬШ ДІЄВОЮ. Аналітичний документ. 2019.

14. Україна-НАТО: діагностика партнерства. Інститут світової політики, 2015

Електронні ресурси:

1. Верховна Рада України. – <http://www.rada.gov.ua/>.

2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua/>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Конституційний Суд України. – <http://www.ccu.gov.ua/>.

5. Верховний Суд України. Інформаційний сервер. – <http://www.scourt.gov.ua/>.

6. Європейська комісія (European Commission). – <http://ec.europa.eu/>.

7. Європейський парламент (European Parliament). – <http://www.europarl.europa.eu/>.

8. Європейський Союз (European Union). – <http://europa.eu/>.

Організація Північноатлантичного договору – НАТО (North Atlantic Treaty Organization – NATO). – <http://www.nato.int/cps/uk/natohq/index.htm>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість Балів	
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	25	

Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес-опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (10 балів*2)	35	Мах кількість балів
Для допуску до заліку необхідно набрати 60 балів		
Залік		40
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються слухачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	Участь в роботі під час практичних занять	Залік (тестування)	
20-25	9-10	35-40	Відмінно
15-20	6-8	30-35	Добре
12-15	5-6	25-30	Задовільно
менше 12	менше 5	менше 20	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих слухачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.5).

Таблиця 4.5.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89		B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)

75-81	Добре	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
-------	-------	---	---

67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки слухача.

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки слухача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.8. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.